

Bij het afscheid van Joop Schaeffer

Deuteronomium 10,10-12.16-19

Johannes 5,1-9

In de tijd dat Joop in Huissen woonde gebeurde het een keer dat hij de opmerking maakte naar aanleiding van psalm 146 die wij gezongen hadden: *'Gij die recht doet aan de verdrukten, brood geeft aan wie hongerig zijn'*. 'God helpt die mensen toch niet!' Nee, antwoordde ik hem toen, het is aan ons om verdrukten recht te doen en brood te geven aan wie honger hebben'. Dit was geheel in lijn van de Rabbijnse uitleg van de bijbel die zegt: 'de mens is beeld en gelijkenis van God en heeft als opdracht zó te handelen als God doet'. Wij hoorden het opklinken uit de woorden van Mozes: wie God liefheeft en hem dient, doet recht aan weduwe en wees, bemint de vreemdeling en geeft hem brood en kleding.

Als er iets is dat van Joop gezegd kan worden over zijn werkzame leven, dan is het wel dat hij met enthousiasme en grote toewijding aan dit ideaal gestalte heeft gegeven, in navolging van Martinus de Porres die voor hem een voorbeeld was, zoals hij vertelde in een interview bij zijn komst in het toenmalige Berchmanianum in Nijmegen. Toewijding aan mensen heeft zijn leven getekend: in zijn werk voor de schipperskinderen en wel heel bijzonder in zijn werk als gastenbroeder. Dat was zijn lust en zijn leven. Hij had alle aandacht voor hen, zeker als zij na een tijd nog eens terugkeerden in het gastenverblijf.

Dat werk kreeg een extra dimensie toe het Vluchtelingenwerk uit Arnhem een beroep op ons deed in Huissen om ook vluchtelingen een tijdelijk verblijf mogelijk te maken, in afwachting van een verblijfsvergunning. Wij hebben er in die tijd heel wat zien komen en gaan en Joop was degene die trouw aan hen bleef, ook als zij elders gingen wonen.

Hij ging er zozeer in op dat het soms erop begon te lijken dat het een deel van hun leven ging uitmaken. Heel bijzonder bleek dat toen hier een Moldavische vluchteling kwam, Leon, met wie hij zich zeer verbonden voelde zodat je de indruk kreeg dat het eerder een broer voor hem was! Toen hij eenmaal geëmigreerd was heeft hij ook het vieren van diens bruiloft in Calgary ervaren als een kroon op zijn werk.

Omgaan met mensen in hulpverlening kent zo zijn eigen omgeschreven wetten, zoals alle pastorale zorg voor mensen: hoe ga je om met de noodzakelijke afstand en nabijheid ie daarbij noodzakelijk is?

Langzaam maar zeker keerden zich de verhoudingen om werd het Joop die de vreemdelingen en vluchtelingen nodig had, zozeer betrokken voelde hij zich bij hen.

Het is moeilijk om in iemands ziel te kijken maar het zou kunnen zijn dat hij zich gaandeweg zelf een vreemdeling is gaan voelen, toen deze contacten stopten. Het was alsof er gaandeweg een diepe pijn in zijn leven was gekomen, waardoor hij zich na zijn tijd in Huissen, zowel in Venlo als in Berg en Dal, maar moeilijk thuis kon voelen.

Een rode draad in zijn leven was lange tijd zijn vriendschap met Anneke van Balen, maar die werd op een gegeven ogenblik door hem plotseling afgebroken en zo bleef hij eigenlijk erg alleen. Eerder al had zijn hechte vriendschap met Piet Maagdenberg een droevig einde gevonden door diens dood op redelijk jonge leeftijd.

Joop begon te lijken op de man uit het evangelie die 'geen mens had' om hem in het waterbad te helpen. In dat alleen zijn sloot hij zich af of zocht hij vergetelheid op een manier waardoor hij zorgelijk ziek werd.

Na de periode van grote betrokkenheid op mensen is er zo een tijd in zijn leven gekomen waarin hij niet meer die aandacht en liefdevolle zorg van anderen ondervond waaraan hij zoveel vreugde had beleefd.

Dat is hem overkomen en mensen om hem heen stonden er hulpeloos en met lege handen bij en kennelijk lukte het hem niet meer om nieuwe, vertrouwvolle contacten met anderen te maken, hoezeer hij er ook naar verlangde.

Iets van zijn beleving hiervan werd zichtbaar in de woorden van psalm 139 die hij bij zijn bed had liggen en waarin hij wellicht troost vond. Zij luiden: *'Peil nu mijn hart, o God, en ken mij,*

toets mij en weet wat er in mij omgaat.

Ik ben toch niet op een doodlopende weg?

Leid mij voort op de weg van mijn vaderen'.

Ik bid de hemel dat Joop geschieden mag wat de zieke man in Bethesda overkwam: dat nu tot hem gezegd wordt: 'sta op, pak uw bed en loop'.

In dankbaarheid voor alles wat hij voor mensen is geweest moge dit hem nu overkomen en moge bovenal in onze harten blijven leven wat hij op het eind van het genoemde interview zei op de vraag of hij een boodschap had voor mensen: *'Heb oog voor elkaar, zeker voor degenen die wat verloren lopen.'*

Moge de God die oog heeft voor mensen hem aanzien en de vreugde geven van een leven in het volle licht!

Joop, dank je wel en rust in vrede!

Voorbede

Laten wij in dit uur God danken om al het goede dat Joop in zijn leven voor anderen heeft betekend: voor zijn aandacht en zorg voor gasten en vluchtelingen; dat ook zij hem dankbaar gedenken en hun leven oog hebben voor allen die het moeilijk hebben....

Laten wij God danken voor allen die zorg hebben gedragen voor Joop: zijn familie, voor Anneke, vrienden en verzorgenden: dat zij zijn naam meedragen in hun hart en bewogenheid en liefde blijven tonen voor allen die alleen en verloren lopen...

Bidden wij om een nieuwe wereld waarin mensen opkomen voor elkaar, ongeacht rang en stand; om een kerk die in woord en daad de levensgeest ademt van haar Heer en liefde stelt boven alle macht en recht..

Bidden wij voor elkaar zoals wij hier samen zijn en voor de doden die wij gedenken, in het bijzonder Ada, Ton, Hein en Treesje, en allen die naamloos sterven door oorlog en geweld; en al wat wij in stilte voor God willen brengen.....